

Plan mot kränkande behandling, diskriminering & trakasserier 2022

Vision

På vår förskola arbetar vi förebyggande mot diskriminering och kränkande behandling! Vi lyssnar och analyserar utifrån ett barnperspektiv men vi ser också till barnens perspektiv. Alla ska känna sig trygga och vilja komma till vår förskola.

PANDAN

Gäller: 220131-230131

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	3
1.2 Innehåll	4
1.3 Ansvar och utvärdering	4
1.4 Delaktighet	4
2. Hur agerar vi vid en kränkning?	6
3. Rutiner för att anmäla	7
4. Utvärdering av föregående års plan	8
5. Åtgärder	9
5.1 Mål och Åtgärder för läsåret 2022 - både planerade åtgärder och förebyggande insatser	9
6. Bilagor	11
6.1 Begrepp och definitioner	11

1. Bakgrund

De sju grunderna för diskriminering:

- **Kön**
- **Könsidentitet eller könsuttryck**
- **Etnisk tillhörighet**
- **Religion eller annan trosuppfattning**
- **Funktionsnedsättning**
- **Sexuell läggning**
- **Ålder**

Kränkningar kan vara:

- **Fysiska** – till exempel slag eller knuffar •
- **Verbala** – till exempel hot eller att bli kallad för könsord
- **Psykosociala** – till exempel att utsättas för utfrysning eller ryktesspridning
- **Text- eller bildburna** – till exempel via sms eller via Internet eller genom klotter.

Den som upplever sig ha blivit kränkt måste tas på allvar!

Kränkande behandling regleras i skollagens 6 kap och diskriminering i diskrimineringslagen. Från 1 januari 2017 försvann kravet på att förskolorna ska ha en likabehandlingsplan men förskolorna måste fortfarande dokumentera sitt arbete enligt diskrimineringslagen. Därtill har förskolorna fortfarande ett krav på att ha en plan mot kränkande behandling och trakasserier enligt skollagen.

1.1 Kränkande behandling

Enligt 6 kapitlet 3 § i skollagen är kränkande behandling ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Du blir kränkt om du blir illa behandlad så att du känner dig ledsen, sårad och mindre värd.

Både personal och barn kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling. Exempel på kränkande behandling:

- **Verbala:** Kommentarer, öknamn, rykten
- **Fysiska:** Slag, knuffar, spridare av kränkande bilder
- **Psykiska/sociala:** Utfrysning, osynliggörande, menande blickar

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara

fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.

1.2 Innehåll

I planen mot kränkande behandling ska det finnas rutiner för hur personal ska agera vid en kränkning (se 2) samt rutiner för processen från anmälan till avslut av ett ärende (se 3). Därtill ska planen innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever (se 5), en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året (se 5) samt en redogörelse för hur man genomfört de åtgärder man planerade i föregående års plan (se 4).

1.3 Ansvar och utvärdering

I enlighet med Skolverkets skrifter bör planen också ange vem som är ansvarig för att åtgärderna genomförs och hur dessa ska följas upp och utvärderas. Huvudmannen, i detta fall Styrelsen, har det yttersta ansvaret för att skollagen och diskrimineringslagen följs. På vår förskola har huvudmannen delegerat dessa ansvarsområden till rektorn. Härmed fastställs att förskolerektorn ansvarar för att åtgärderna som beskrivs i planen genomförs. Åtgärderna följs upp och utvärderas av personalen under utvärderingsdagen i december. Arbetet är fortlöpande men veckorna innan utvärderingen ansvarar en pedagog (Elif under 2022) för att extra noga observera de mål som satts upp i föregående plan.

1.4 Delaktighet

Barn, vårdnadshavare och personals görs delaktiga i utformningen och innehållet i planen.

Barn:

- Tankar och funderingar tas tillvara på i vardagen genom samtal och diskussioner
- Delaktighet sker via observationer personalen gör utifrån ett barnperspektiv
- Trygghetsrund 2 gång per år

- Barnenkät/ barnintervju 2 gång per år
- Barnen deltar i utformningen av trivselregler

Vårdnadshavare:

- I samtal vid den dagliga föräldrakontakten
- Inskolningssamtal, utvecklingssamtal och vid behov
- Enkät 1 gång per termin
- Forum för samråd

Personalens delaktighet:

- Genom förskolans dagliga arbete i verksamheten med normer och värden. Via reflektion och diskussion med kollegor och vårdnadshavare samt genom årlig revidering av plan. Genom fortlöpande samtal och förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering.

2. Hur agerar vi vid en kränkning?

Om ett barn kränks eller utsätts för trakasserier av ett annat barn eller av personal följer vi rutinerna för att utreda och åtgärda kränkningar. Det är viktigt att vi vid en möjlig kränkning tydligt visar att vi sett och känner till vad som hänt och att det inte tolereras: din tydlighet är viktig både för den effekt det har, och för de signaler det sänder. Den vuxna ansvarar för att trösta, lyssna och samtala med de berörda barnen.

Om ett barn kränker ett annat barn, enskild händelse

1. Den personal som sett, eller blivit uppmärksam på, en kränkning samtalar med den som upplever sig kränkt
2. Samma personal samtalar också med den som har, eller eventuellt har, kränkt
3. All berörd personal informeras
4. Anmälan görs och lämnas till förskolerektor (se 3. Rutiner för anmälan).
5. Vårdnadshavare informeras per telefon

Om ett barn kränks av personal

1. Händelsen anmäls till rektor
2. Vårdnadshavare informeras
3. Rektor utreder och tecknar åtgärder samt anmäler till huvudman. Rektor följer upp ärendet med barnet och vårdnadshavare, träffar också regelbundet den personal som kränkt barnet och samtalar om hur relationen med det berörda barnet fungerar.

Om vårdnadshavare vill anmäla en upplevd kränkning

1. Händelsen anmäls till rektor
2. Rektor utreder och vidtar åtgärder (se 3. Rutiner för anmälan).

3. Rutiner för att anmäla

Följande riktlinjer används för anmälan av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling:

Steg 1 Anmäla kränkande behandling

När en medarbetare ser eller får kännedom om att ett barn eller en vuxen blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier ska medarbetaren skyndsamt fylla i *blankett kränkningsanmälan* och informera förskolerektor. När förskolerektor får kännedom om händelse är denne i sin tur skyldig att anmäla skyndsamt till Ordförande.

Steg 2 Utredning

Förskolerektor är skyldig att starta en utredning för att ta reda på om det förekommit kränkande behandling eller diskriminering. Det är barn eller vuxens upplevelse som är utgångspunkt för utredningen. Om händelsen involverar flera parter som upplever sig ha blivit utsatta för kränkande behandling, ska separata utredningar för respektive ärende skrivas. Fyll i blanketten: *Utredning och åtgärder för att förhindra diskriminering och kränkande behandling i framtiden*.

Steg 3 Åtgärder

Om utredningen visar att en kränkning skett, genomför förskolan aktiva åtgärder så att kränkningen upphör. Förskolans ansvar för detta är långtgående. De åtgärder som genomförs ska rikta sig såväl mot den som kränker som den som utsatts för en kränkning. I varje enskilt fall bedöms det om en anmälan ska göras till andra myndigheter. Ansvarig är förskolerektor.

Steg 4 Uppföljning

Åtgärderna följs upp kontinuerligt för att säkerställa att åtgärderna leder till att kränkningarna upphör. Om det i uppföljningen visar att de vidtagna åtgärderna inte varit tillräckliga beslutar rektorn om nya åtgärder kan vara aktuella.

Steg 5 Avsluta ärende

Rektor är den som har behörighet att avsluta ett ärende. Ordförande tar del av ärendet och godkänner att ärendet avslutas eller kontaktar förskolan för ytterligare åtgärder i ärendet.

4. Utvärdering av föregående års plan

Utifrån planen för 2021 framgår det en tydlig förändring jämfört med tidigare planer. Målet kring att öka personalens medvetenhet kring processen vid en kränkning har uppnåtts t.ex. vetskap kring vilken blankett man ska använda vid en uppstod kränkning. Bristen från föregående år kring ansvar och strukturen på arbetet har åtgärdats. Värdegrundsarbetet har varit levande och i det utförs både explicita och implicita aktioner. Exempel på dessa är följande: Personalen är närvarande och observanta vid barnens lek för att kunna se vad som sker i barngruppen. Skulle något hända tar vi upp det i personalgruppen och diskuterar hur vi ska gå tillväga. Förskolan har under HT 20 arbetat med Kompis-böcker och haft boksamtal kring dessa. Vi har lyssnat på sånger som behandlar barnens integritet så som "Stopp min kropp". Personalen uppmuntrar barnen att säga stopp när det är något man inte vill vara med på. Vi har upplevt väldigt få konflikter mellan barn i gruppen och upplever att det finns ett gott klimat mellan barnen. Utifrån enkäter som gjort med såväl barn som VH framgår det också att Pandan är en trygg plats vilket också var ett av målen för föregående år. För att förebygga och motverka diskriminering har vi gått igenom, analyserat och åtgärdat ev. bortfall i representationen i all vår litteratur på förskolan. Den ökade transparens och kommunikation som vi haft med VH kring olika händelser verkar ha gett goda effekter på våra relationer med dem samt deras tillit till oss och vårt arbete.

Ännu en åtgärd från föregående år var att vi vuxna skulle vara mer närvarande i alla rum och i leken vilket vi verkligen varit. Dock har vi sett andra konsekvenser av detta arbete där vi upplever att barnen möjligtvis känns sig observerade eller inte fått tillräckligt med utrymme. Denna analysen gör vi utifrån vad barnen berättar och uttrycker på olika sätt.

Bristen som vi upplever fortfarande kvarstår eller som alltid kan bli bättre är följande:

- Diskussion kring diskriminering och mer fördjupad kunskap hos personalen kring t.ex. genusstrukturer och rasism.

5. Åtgärder

Planen ska enligt Skolverket innehålla både en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever samt en redovisning av vilka åtgärder verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året. Åtgärderna utgår ifrån kartläggning och analys av olika delar av utbildningen (Se separat dokument).

5.1 Mål och Åtgärder för läsåret 2022 - både planerade åtgärder och förebyggande insatser

Mål	Åtgärder/insatser
Ökad kunskap bland personalen kring diskrimineringsgrunderna och förhållningssätt.	Fortbildning och diskussion. Olika diskussionsunderlag/material bearbetas under APT. Samtal först kring ev. åtgärder eller förändringar som kan tas utifrån nyfunna perspektiv.
Bättre klimat mellan pedagoger och barn	Fortbildning och diskussion kring låg affektivt bemötande Medvetet och förebyggande arbete för att hamna i de situationer som kan vara svåra. Pedagogerna arbetar som team och samarbetar med avlastning och byter med varandra.
Att alla barn känner sig trygga på alla platser, i alla miljöer och med alla personer på förskolan.	Trygghetsvandring/intervjuer med barn inne och ute 2 gång/år. Vi inför blandade grupper på utflykterna för att kunna jobba och stärka olika relationer och konstellationer oavsett ålder både under utflykterna och för de som är kvar på förskolan för dagen.

Att ingen diskrimineras på vår förskola!

Barnkorten kompletteras med att VH ombes berätta om traditioner som firas i hemmet för att förhindra risken att barn exkluderas eller diskrimineras på grund av religion eller trosuppfattning eller att personalen premierar vissa traditioner framför andra.

Personalen använder ett neutralt språk och förutsätter och välkomnar att alla familjer är olika. Personalen använder också språket på ett sätt som utmanar och inspirerar barnen. Till exempel genom att byta ut "plastgubbar" till "plastfigurer" eller att ibland ändra från pronomenet "han" till pronomenet "hon" eller "hen" i en sång eller saga. Vi benämner eller aldrig barnen som en grupp utifrån kön, t.ex. "kom nu tjejer".

Miljön och materialet är inbjudande och tillåtande för alla barn.

Tematiskt arbete kring olika länder, kulturer och språk genomsyrar verksamheten och undervisningen.

Att alla känner sig trygga och vill komma till vår förskola, såväl vårdnadshavare som barn och personal.

Vi har transparens och tydlig kommunikation kring eventuell uppstod kränkning eller diskriminering.

Vi samtalar med VH vid hämtning, utvecklingssamtal, föräldramöten, enkäter och styrelsemöten och har ett öppet och in-lyssnande bemötande.

Vi blir bättre på att återkoppla.

6. Bilagor

6.1 Begrepp och definitioner

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och att det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en pojke nekas arbeta med pärlplattor pga sitt kön.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar barn på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Till alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker barn värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan). Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”mongo”, ”fjolla” eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att barn känner sig förolämpade, hotade, kränkta eller illa behandlade samt att de har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Enligt 6 kapitlet 3 § i skollagen är kränkande behandling ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är

diskriminering enligt diskrimineringslagen. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande.

Mobbning

Om ett barn blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepade tillfällen kallas det för mobbning.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet eller vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när barn, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

